KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalności)

Pedagogika społeczno-opiekuńcza, (I st., st. niestacjonarne, semestr trzeci)
2025/2026

Nazwa	Prawo rodzinne i opiekuńcze
Nazwa w j. ang.	Family and Guardianship Law

Kod		Punktacja ECTS*	3

Koordynator	dr hab. Justyna Wojniak, prof. UP	Zespół dydaktyczny	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z wybranymi aspektami prawa rodzinnego i opiekuńczego. Podczas kursu studentowi prezentowane są regulacje prawne dotyczące przedmiotowego zagadnienia zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym, a także historyczna ewolucja pojęcia rodziny, instytucji małżeństwa, statusu dziecka itp., jak również geneza instytucji opieki i kurateli oraz ich współczesny kształt prawny. Kurs ma na celu charakterystykę aktów prawnych, w oparciu o które będzie konstruował aktywności związane ze swoją przyszłą działalnością zawodową, zgodnie z kierunkiem kształcenia.

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza z zakresu historii myśli pedagogicznej oraz socjologii ogólnej
Umiejętności	Nie wymagane
Kursy	Nie wymagane

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01 Student definiuje podstawowe pojęcia: państwo, prawo, system prawa, źródła prawa powszechnie obowiązującego w Polsce;	W01
	W02 Student zna regulacje dotyczące rodziny, małżeństwa, statusu dziecka, władzy rodzicielskiej, a także opieki i kurateli;	W06
	W03 Student posiada wiedzę na temat zasad i norm etycznych niezbędnych w procesie realizacji działań z zakresu działalności opiekuńczej i form pomocy rodzinie, dzieciom i młodzieży.	W01

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Umiejętności	U01 Student rozumie regulacje dotyczące działań z zakresu pomocy rodzinie oraz działań opiekuńczych; U02 Student dokonuje interpretacji przedmiotowych regulacji prawnych. U03 Posiada umiejętność rozumienia i stosowania prawa w zakresie opieki i pomocy rodzinie oraz praw dziecka.	U0 U06 U01

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Kompetencje społeczne	K01 Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań opiekuńczych i pomocy rodzinie w środowisku społecznym oraz wykazuje gotowość do doskonalenia swojego warsztatu pracy; K02 Student dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną aktywnością profesjonalną; K03 Student wykazuje zdolność do pracy indywidualnej, posiada kompetencje w zakresie wyznaczania i realizowania celów.	K03 K01 K04

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	20											
20												x

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład: metoda podająca z elementami problemowymi.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E–learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01												X	
W02												X	
W03												X	
U01								X					
U02								X					
U03								X					
K01								X					
K02								X					
K03								X					

Kryteria oceny	Zaliczenie kursu przedmiotu na podstawie obecności (20%), aktywnego udziału w zajęciach (20%) i pozytywnej oceny z pisemnego testu egzaminacyjnego (60%).

Uwagi	

Treści merytoryczne

1. Zagadnienia wprowadzające (pojęcie prawa, system prawa, źródła prawa powszechnie obowiązującego) - 2h;
2. Prawo rodzinne i opiekuńcze – podstawowe pojęcia - 2h;
3. Rodzina i małżeństwo - 2h;
4. Ustroje majątkowe małżeńskie - 2h;
5. Ustanie małżeństwa - 2h;
6. Relacje rodzice-dzieci (ustalenie ojcostwa i macierzyństwa) - 2h;
7. Władza rodzicielska - 2h;
8. Przysposobienie - 2h;
9. Obowiązek alimentacyjny - 2h;
10. Opieka i kuratela - 2h.

Wykaz literatury podstawowej

Opracowania:
Andrzejewski M., *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, Warszawa 2014;
Smyczyński T., *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, Warszawa 2022.

Akty prawne:
Konstytucja RP z dn. 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. 1997, Nr 78 poz. 483 (z późn. zm.));
Kodeks rodzinny i opiekuńczy z dn. 25 lutego 1964 r., Dz.U. 1964, Nr 9 poz. 59 (z późn. zm.);
Kodeks cywilny z dn. 23 kwietnia 1964 r., Dz. U. 1964, Nr 16 poz. 93 (z późn. zm.);
Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej (2000).

Wykaz literatury uzupełniającej

Opracowania:
Bardach J., Z. Leśnodorski, M. Pietrzak, *Historia ustroju i prawa polskiego*, Kraków 2010;
Wojniak J., *Prawne uwarunkowania opieki i wychowania w ujęciu George'a Z. F. Beredaya* [w:] Szulakiewicz W. (red.), *Opieka i wychowanie. Dziedzictwo idei teoretycznych i ich praktyczne implikacje*, Toruń 2021, s. 55-77;

Akty prawne:

Europejska Konwencja Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (1950);
Europejska Konwencja o Wykonywaniu Praw Dzieci (1996);
Konwencja o Prawach Dziecka (1989);
Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych (1966).

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	35
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3